

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 81 (180) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 8 sierpnia 1928 r.

TREŚĆ: ZSRR. a sprawy zagraniczne: Polska a ZSRR. — Polska a państwa bałtyckie. — ZSRR. a pakt Kellogg'a. — Sprawy wewnętrzne: życie partyjne. — Życie gospodarcze. — Notatki i informacje: Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 5.VIII. w art. p. n. „Polska domaga się kolektywnego wystąpienia mocarstw“, nawiązując do depezy Tass'a (z Berlina), według której Polska w związku z wystąpieniem Bucharina usiłuje wciągnąć inne mocarstwa do przedsięwziętych przez nią kroków, pisze: „Protest polski z powodu przemówienia Bucharina uważaliśmy już od samego początku za przejaw agresywnych tendencji Polski wobec ZSRR. Doniesienia o usiłowaniach rządu polskiego w kierunku wciągnięcia do swej akcji i innych mocarstw, w szczególności Francji i Włoch, świadczą o tem, jak daleko zaszła już Polska po niebezpiecznej drodze przygotowań do nowych awantur“. Polska — zdaniem dziennika — usiłuje odegrać rolę inicjatora akcji całej kapitalistycznej Europy przeciwko pierwszemu państwu proletarjackiemu. Po uczynieniu jednego mylnego kroku przez wystąpienie z nieusprawiedliwionym protestem, rząd polski swój błąd obecnie jeszcze bardziej pogłębia i zadaje nowy cios dobrym sąsiedzkim stosunkom z ZSRR. Dziennik wyraża pogląd, że „Francja i Włochy powinny sobie uprzytomnić to, że Polska posunęła się zbyt daleko w tej grze, na którą otrzymała łaskawe zezwolenie z ich strony, winny one powstrzymać zbyt wielki rozmach polityków polskich“. W d. c. dziennik podkreśla, że prasa europejska teraz dopiero ma możność skonstatowania, że rozdmuchiwanie przez prasę sowiecką polskiej agresywności przeciwko ZSRR. było uzasadnione. „Wrogi stosunek Polski i polska agresywność — kończy dziennik — rosną w tak szybkim tempie, że muszą na siebie zwrócić ogólną uwagę. Wszelki jednak krok wrogi Sowietaom spotka się z energicznym sprzeciwem z ich strony“.

POLSKA A PAŃSTWA BAŁTYCKIE.

Izwiestja 5.VIII w art. p. n. „Nowy przejaw agresywności polskiej“, nawiązując do wiadomości, podanej w estońskim dzienniku „Paewaleht“, o nowym projekcie uregulowania stosunków polsko-litewskich drogą utworzenia łotewsko-litewsko-polskiej federacji

ekonomicznej, przyczem podkreślają: Należy wątpić, by projekt ten był owocem fantazji jakiegoś politykującego dziennikarza, tembardziej, że istnieją dane co do udziału w tworzeniu tego projektu i posła angielskiego w państwach bałtyckich p. Adissona. W każdym bądź razie, projekt ten ma pewne znaczenie chociażby i z tego względu, że z jego powodu łotewski minister Spraw Zagranicznych uważał za konieczne udzielenie wywiadu prasie. Dziennik „Paewaleht“ jest organem zbliżonym do ministra Spraw Zagranicznych Estonji, a przeto należy go uważać za dobrze poinformowanego. Dziennik pisze w d. c.: „Sam fakt, że wiadomość o nowej politycznej kombinacji nad Bałtykiem pochodzi ze źródła estońskiego, a Estonja ze wszystkich państw bałtyckich najbardziej związana jest z Polską, zwłaszcza jeżeli dołączyć do tego wiadomość o udziale w projekcie angielskiej dyplomacji — świadczy o tem, iż mamy do czynienia z nowym przejawem akcji polskiej, popieranej przez Anglię, a mającej na celu stworzenie bloku Bałtyckiego“. Wiadomość podana przez „Paewaleht“ dziennik uważa za balon próbny, mający na celu zbadanie, czy i o ile sytuacja nad Bałtykiem sprzyja tym planom polskim. „Izwiestja“ sądzą, że oświadczenie łotewskiego ministra Bałodisa o zachowaniu przez Łotwę neutralności w sporze polsko-litewskim należy również rozumieć, jako niepodzielanie przez rząd łotewski treści artykułów („inspirowanych przez Polskę“) w prasie łotewskiej, wzywających do porzucenia obecnej jego neutralnej pozycji w sporze polsko-litewskim. „Łotwa i ZSRR. — kończą Izwiestja — są zainteresowane w pokojowym załatwieniu sporu polsko-litewskiego i zależy im na zachowaniu niepodległości państwa litewskiego. Wszelkie więc usiłowania, mające na celu zmuszenie Łotwy do poparcia polskiego punktu widzenia są wymierzone przeciwko żywotnym interesom państwa łotewskiego“.

ZSRR. A PAKT KELLOGG'A.

Prasa sowiecka z 5.VIII zamieszcza oświadczenie Cziczierina o stosunku ZSRR. do paktu Kellogg'a.

Prawda 5.VIII w art. wst. p. n. „ZSRR i pakt Kellogg'a, nawiązując do oświadczenia Cziczierina podkreśla, że pakt Kellogg'a jest środkiem do odwrócenia uwagi mas od niebezpieczeństwa nowej wojny, zagrażającej całej ludzkości. Pakt Kellogg'a, szczególnie jeśli się uwzględni poczynione do niego zastrzeżenia angielskie i francuskie jest tylko jednym ze środków aktywnej kontrrewolucyjnej walki przeciwko ZSRR. Niedopuszczenie ZSRR. do podpisania paktu — zdaniem dziennika — nie jest przypadkowe. Pakt Kellogg'a bowiem jest nie tylko paktem bez ZSRR., lecz paktem przeciwko ZSRR. Jest on środkiem, mającym na celu międzynarodową i dyplomatyczną izolację ZSRR. Następnie dziennik omawia francuskie i angielskie zastrzeżenia do paktu, potrzeb-

ne, jak pisze dziennik, do obrony wszelkiego rodzaju umów militarystycznych i antysowieckich (jak np. umowa Francji z Rumunją i Polską), bardzo korzystnych zarówno dla Francji jak i dla Anglii.

Według dziennika, istnieje zatem małe tylko prawdopodobieństwo dopuszczenia ZSRR. do podpisania paktu. W każdym bądź razie — zaznacza w końcu dziennik — dopuszczenie lub niedopuszczenie do udziału w pakcie Kellogg'a nie zmieni dotychczasowej linii polityki rządu sowieckiego, która, naprzeciw imperjalistycznym siłom, pod akompaniament kłamliwych frazesów o pokoju rozpętującym furję nowej rzezi narodów, — zawsze będzie polityką pokoju, polityką aktywnej walki o pokój międzynarodowy.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

C. K. PARTJI O PARTYJNEJ ORGANIZACJI W IRKUCKU. *Izwiestja* 4.VIII. ogłaszają pismo C. K. partji do okręgowej organizacji partyjnej w Irkucku. Pismo to spowodowane zostało przez pobyt członka C. K. Siedelnikowa w Irkucku, gdzie stwierdził Siedelnikow liczne braki w pracy irkuckiej organizacji partyjnej. Braki te polegają na tolerowaniu wpływów byłej biurokracji carskiej, byłych uczestników wojny domowej i „kułaków“ w instytucjach sowieckich, na zupełnym braku planowości w pracy instytucji gospodarczych, na beczynności spółdzielni sowieckich oraz na tolerowaniu brukowej sensacji w irkuckim piśmie sowieckim „Włast Truda“. Pismo C. K. nawołuje irkucką organizację do naprawiania wszystkich tych błędów.

PIERWSZA KONFERENCJA PARTYJNA W OBWODZIE CENTRALNEGO CZARNOZIEMIA. *Prawda* 3.VIII. ogłasza pismo powitalne C. K. partji do pierwszej konferencji partyjnej w obwodzie centralnego Czarnozemia. W piśmie tym oświadcza C. K. partji, iż jest przeświadczony, że oparcie życia nowego obwodu na podstawach polityki regionalistycznej zapewni mu możliwość rozwoju socjalistycznego we wszystkich dziedzinach życia kulturalnego i gospodarczego. Sytuacja międzynarodowa ZSRR uzależniona jest od sytuacji politycznej i gospodarczej wewnątrz państwa. Praca nad wzmocnieniem podstaw gospo-

darki rolnej powinna być naczelną troską organizacji partyjnej w nowym obwodzie.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

DYREKTYWY KOMISARJATU LUDOWEGO HANDLU. *Prawda* 1.V.III. ogłasza dyrektywy komisariatu ludowego ZSRR do wszystkich podwładnych mu instytucji w sprawie zaopatrzenia wsi sowieckiej w wyroby przemysłowe podczas nowej kampanji skupu zboża. W dyrektywach tych zaznaczone jest, iż dokonana przez rząd ZSRR podwyżka cen zboża przyniesie dla całości sowieckiego życia gospodarczego wyniki dodatnie jedynie w tym wypadku, o ile wywoła wzrost zapotrzebowania na wyroby przemysłu sowieckiego ze strony włościanstwa. Wobec tej okoliczności powinny wszystkie instytucje handlowe skierować swe wysiłki ku zaopatrzeniu wsi w wyroby przemysłowe. Brak tych wyrobów, spowodowany przez nieroztropność instytucji handlowych, karany będzie jako świadome szkodenie skupowi zboża. Towary, których na rynku brak, kierowane mają być przede wszystkim do okręgów, w których się skup zboża odbywa, z pominięciem miast i okręgów uprzemysłowionych.

NARADA REDAKTORÓW PISM SOWIECKICH. *Prawda* 1.VII. podaje, że C. K. partji postanowił zwołać naradę redaktorów pism partyjnych z udziałem 60 wybitnych dziennikarzy sowieckich. Narada omówi ma udział prasy partyjnej w urzeczywistnieniu decyzji centralnych władz partji.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

ORGANIZACJA PÓŁNOCNO-WSCHODNIEGO OBWODU. *Izwiestja* 2.VIII podają, że zatwierdzony przez rząd RSFSR projekt utworzenia Północno-Wschodniego obwodu administracyjnego przewiduje połączenie w tym obwodzie gubernji Archangielskiej, Siewerno-Dwinskij i Niżgorodzkiej oraz autonomicznego obwodu Komi. Przestrzeń obwodu obejmuje 1.091.190 klm. kwadratowych, ludność będzie liczyła 2.368.300 osób.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Wozroźdenije, 22.VII. Niezwykły aresztant (O zabójcy ś. p. prawosławnego metropolity Jerzego, byłym archymandrycie Łatyszence).

Wozroźdenije 29.VII. Szanse monarchji w Polsce.

Poslednija Nowosti 29.VII. Polska, Litwa i ZSRR.

Ruś 2.VIII. Polska i Rosja sowiecka.

Wozroźdenije 4.VIII. Przed soborem prowincjonalnym.

— Walka lub porzucenie (o soborze cerkiewnym w Polsce).

Siegodnia 3.VIII. Przed soborem cerkiewnym w Polsce.

